

1733 Mordet i Rota

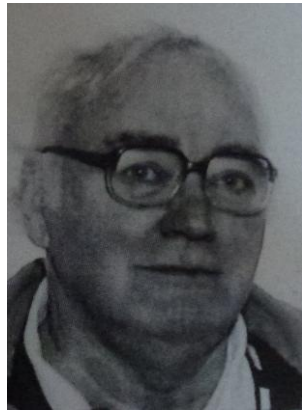
Christopher Jonsen hadde nok aldri hørt om Hertugen av Marlborough, og om hans kone Sarah som ble satt til side ved hoffet hos dronning Anne gjennom inntrengende av en menneskelig slange: Abigail Masham. Hun var en slektning av Sarah, og skulle ifølge Winston Churchill bli det ubetydeligste menneske som noen gang hadde grepet inn i Europas skjebne. Intriger var hennes spill. Lite ante Christopher at en tilsvarende slange var kommet inn i daglig livet i Rota i Hommelvik. Hun het Kari Olsdatter og var søskenbarn til Christopher sin kone. Mens Hertugen av Marlborough hadde nok med å beskytte seg overfor politikere og spioner som Jonathan Swift (Gullivers reiser) og Daniel Defoe (Robinson Crusoes), i Abigail Masham sin regi, hadde Christopher på samme tidspunktet gjennom Kari Olsdatter viklet seg inn i et dobbeltspill. Dagene var nå av de korteste i året. Lite snø gjorde de ekstra mørke. Hos Christopher utviklet det seg også et mørke, et tungsinn grepet av enorme krefter, mest som en dyrisk, primitiv drift og lengsel tiltrukket av slangen som snek seg rundt med forførende blikk som fullstendig lammet Christopher. ”Var det ikke også en slange involvert i skaperverket fra Bibelen”, sa Christopher til seg selv en kveld han forsøkte å tenke fornuftig og rasjonelt. Kroppen slet ham sakte, men sikkert i stykker. Han ble desperat. Lette etter unnskyldninger. En indre stemme fortalte ham at han og kona hadde vokst fra hverandre. Plutselig var det kona som var skyld i alt, hun var problemet. Kari skjøv brystene frem og ymtet frempå visse løsninger, og hva som ventet Christopher som premie etterpå. Lengselen etter Kari ga total kortslutning. Seksualdriften slapp villdyret løs i ham. Kari vendte seg bort med et overlegent smil. Hun visste hun hadde vunnet igjen.

Torsdag den 17. desember 1733 hadde Christopher fått et påskudd til å få med kona ut i skogen. Her hadde han tatt en stor stein og slått kona slik at hun falt. Siden rørte han henne ikke. På dette tidspunktet kom Kari Olsdatter Roten frem. Kari hadde så grepet om offerets hals og kvalt henne til døde.

Da kona til Christopher ble funnet, ble han naturlig nok mistenkt for ugjerningen. Men det var vanskelig å få Christopher Jonsen til å innrømme skyld. Etter de innledende avhørene synes det som om den tiltaltes samvittighet likevel hadde ført ham inn på andre tanker. Han innrømmet etter hvert at han den 17. desember var sammen med sin kone ute i skogen der hun ble funnet. Det hele syntes å være et resultat av et trekantdrama, hvor mannen delte skyld med sin "elskerinne". Et ikke ukjent scenario verken i dag eller i gamle dager. "Trekanten" var muligens til stede i en eller annen form, men skyldspørsmålet var ikke slik det ble beskrevet innledningsvis av tiltalte Christopher.

Rettsaken i Lagretten den 22. mars 1734 ble ført på tingstedet Rønningen. Vitnene Johan Paulsen og Einar Roten hadde sett tiltalte og hans kone gå inn i skogen den dagen hun ble drept. Et annet vitne, Ole Bårdsen, hadde også sett paret forlate Roten hvor de bodde. Fra skogen hørte senere Ole Bårdsen tre ynkelige rop, det siste lavere enn de to andre. Ut i fra vitnets forklaring anså retten at Christopher den dagen hadde tatt livet av sin kone, siden ingen andre hadde vært observert på samme vei og sti som den drepte konen senere ble funnet. Det heter seg fra rettsaken at Christopher selv dagen derpå hadde på en fordekt og overlagt måte lett i skogen etter sin kone, ja, sågar henledet den mannen som fant henne hvor liket lå.

Roald Bye (d. 2003) (foto fra Malvikboka)

Øivind Kristiansen, 7. juli 2015

Retten fant utsagnet om at Kari Olsdatter Roten hadde vært delaktig i selve ugjerningen ute i skogen noe "dubiøs" (tvilsom). Vitner sto nemlig frem og fortalte at Kari hadde vært hjemme på gården Roten hele den dagen mordet hadde funnet sted. Forklaringen til Christopher smuldrer dermed opp, og han frafalt snart sin påstand om at Kari hadde vært med på selve ugjerningen i skogen. Det ble enkelt for retten å fastslå omstendighetene. Retten kunne nå konkludere og avsi sin dom:

Dommen ble: "Thi kjennes for rett at fangen Christopher Jonsen etter lov av 1697, skal av skarpretteren knipes med gloende tener, først der drapet skjedde, siden mellom samme sted og retterstedet tre ganger og aller sist på retterstedet. Deretter skal hans høyre hånd levende avhugges med en øks og deretter på samme måte avhugges hans hode. Deretter skal "nattmannen" ta legemet og legge det på en steile og hodet og hånden festes på en stake over legemet".

En av kildene her er Roald Bye, som nevnte denne rettsaken i Malvikbladet på 90-tallet. Han nevner "nattmannen", hvilket kan være riktig avskrift, men det er stor sannsynlighet for at det

menes ”rakkeren” som var benevnelsen på landsbygda. Se *Stjørdalens krønike*, bind 6, side 20.

Hva angikk Kari Olsdatter Roten, så medga hun å kjenne til drapsgjerningen, og hadde ført en meget syndig og løsaktig omgang med delikventen. Meningen var å gifte seg når hans kone var ombrakt eller død. Dommen overfor søskenbarnet Kari ble: ”*Kari Olsdatter Roten skal først stå til skrifte i Malvik kirke på en søndag og etter kirketjenestens slutt settes i halsjern ved kirken av Stodderfogden og der stå i to timer. I like måte skal hun en annen søndag settes i halsjern ved Lade kirke og stå der i to timer. Etter dette settes hun i Trondheims Tukt- og Verkhuus av Stodderfogden, for å arbeide der på livstid i jern*”.

Det er vel en viss uenighet om hva som er sterkeste driften i menneske: kjønnsdriften eller eiendomsdriften? Begge har tatt mange menneskeliv, og gjør ingen forskjell. Den slår ned i alle samfunnslag, hos alle kulturer og religioner. Vi er så uhyre sårbare og lite rasjonelle i visse sammenhenger. Det som av og til skjer gjennom kjønnsdriften kan vel ikke direkte karakteriseres som *kjærlighet* (voldtekt). Og mange drap fremkommer gjennom teknisk og kunstig (fiktiv) *kjærlighet*, underforstått: maktallianser og eiendomsretten. Og så har vi det vi kaller *blind kjærlighet*. Den kan drepe de det gjelder eller en selv (selvmord). Tross at det kan velges og vrakes mellom millioner, er det kun det *ene menneske* som teller der og da. Det viser med all tydelighet hvilken dyrisk kraft vi kan besitte. Jeg våger den påstanden at mens du leste dette kapitlet skjedde ett eller flere mord i verden med basis i samme årsaksforhold som denne historien gjenspeiler.